

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Complet de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând cererea de strămutare la o altă instanță de același grad, depusă de Andronache Orest,

în cauza de contencios administrativ, depusă de Andronache Orest împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Colegiul disciplinar al notarilor, persoană terță notarul Sternioală Elena cu privire la anularea actului administrativ defavorabil,

c o n s t a t ă:

La 02 decembrie 2021, Andronachi Orest a depus acțiune de contencios administrativ împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Colegiul disciplinar al notarilor, persoană terță notarul Sternioală Elena, solicitând anularea hotărârii Colegiului disciplinar al notarilor pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova nr. 3 din 18 iunie 2021, prin care a fost respinsă sesizarea privind tragerea la răspundere disciplinară a notarului Sternioală Elena, depusă de către Andronachi Orest, în legătură cu lipsa abaterii disciplinare.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 19 decembrie 2023, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Andronachi Orest împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Colegiul disciplinar al notarilor, persoană terță notarul Sternioală Elena cu privire la anularea hotărârii nr. 3 din 18 iunie 2021, pe motiv că reclamantul nu poate revendica încălcarea prin activitatea administrativă a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, la 2 ianuarie 2024, Andronachi Orest a depus recurs, solicitând anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 19 decembrie 2023, cu remiterea cauzei la re judecare în prima instanță.

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 16 ianuarie 2024, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza de contencios administrativ a fost repartizată spre examinare în ordine de recurs, în mod automat-aleatoriu judecătorului raportor Negru Veronica.

La data de 09 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice, avocatul Barbăscumpă Dumitru, acționând în interesele recurentului Andronachi Orest a depus cerere de recuzare a judecătorului Curții de Apel Chișinău, Negru Veronica, de la examinarea recursului declarat de Andronachi Orest, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 19 decembrie 2023.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2024, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de recuzare formulată de avocatul Barbăscumpă Dumitru în interesele recurentului Andronachi Orest, judecătorului Curții de Apel Chișinău, Negru Veronica, de la examinarea recursului declarat de Andronachi Orest, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 19 decembrie 2023, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Andronachi Orest împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Colegiul disciplinar al notarilor, persoană terță notarul Sternioală Elena cu privire la anularea hotărârii nr. 3 din 18 iunie 2021, pe motiv că reclamantul nu poate revendica încălcarea prin activitatea administrativă a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ.

La 29 martie 2024, Andronachi Orest, a depus cerere de strămutare a cauzei de la Curtea de Apel Chișinău, la o altă instanță egală în grad.

În motivarea cererii cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad a invocat că, cererea de recuzare a fost respinsă neîntemeiat. Fostul judecător Oleg Sternioală, care este în relații de familie cu Elena Sternioală, are relații personale cu mulți din judecătorii Curții de Apel Chișinău, iar acest aspect creează îndoieli cu privire la obiectivitatea și imparțialitatea judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

Astfel, necesitatea strămutării cauzei este dictată de motivul existenței unei suspiciuni colective de imparțialitate a magistraților acestei instanțe, iar aceste circumstanțe denotă încălcarea prevederilor art. 6 paragraf 1 din CEDO.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea privind strămutarea cauzei spre examinare la o altă instanță de judecată egală în grad urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

Potrivit art. 191 alin. (4) din Codul administrativ, curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătoria.

Din dispozițiile art. 192 alin.(1) din Codul administrativ rezultă că, pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție se instituie complete și/sau colegii specializate de judecători.

Reieșind din prevederile art. 193 alin. (2) din Codul administrativ, curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători.

Conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

Din materialele cauzei rezultă că, cauza de contencios administrativ, depusă de Andronachi Orest împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Colegiul disciplinar al notarilor, se află în procedura Curții de Apel Chișinău pentru

examinarea recursului depus de Andronachi Orest împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 19 decembrie 2023.

Solicitând strămutarea, examinării cererii de recurs la o altă instanță egală în grad, Andronachi Orest a invocat drept teme existența suspiciuni de imparțialitate a mai multor magistraților Curții de Apel Chișinău, care urmează să examineze recursul.

Potrivit art. 198 alin. (1) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ reținută spre examinare de către o instanță de judecată cu respectarea normelor de competență se soluționează de către aceasta în fond, inclusiv în cazul devenirii ei ulterioare de competența unei alte instanțe.

La rândul său, alin. (3) al art. 198 din Codul administrativ statuează că, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesuscetibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre: a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă; b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Astfel, legiuitorul expres și imperativ a reglementat cazurile când poate fi dispusă strămutarea acțiunii în contencios administrativ de la instanța în a cărei competență este dată prin lege, la o altă instanță de același grad, și anume: când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă; când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Alte situații de strămutare a cauzei de contencios administrativ, în Codul administrativ nu sunt prevăzute.

Or, procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară în strictă conformitate cu prevederile prezentului cod, cu anumite excepții, care la caz nu se atestă.

Așadar, motivul de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată de același grad, invocat nu poate fi reținut.

În cazul în care recurentul consideră că completul de judecată care urmează să examineze recursului, este în incompatibilitate, nu este degrevat de dreptul de a înainta o cerere de recuzare.

Or, Curtea Supremă de Justiție nu este îndreptățită să strămute o cauză de contencios administrativ (de la instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza), pentru motive declarative, or, o asemenea practică ar fi de natură să învingă principiul imutabilității competenței jurisdicționale și teritoriale.

De altfel, din sensul logico-juridic al art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, rezultă că, cauza poate fi strămutată la o altă instanță egală în grad doar în cazul în care, din motivul intervenirii unor circumstanțe întemeiate, a devenit imposibilă formarea unui complet de judecată.

Completul de judecată reține că, potrivit art. 37 din Codul administrativ, la înfăptuirea controlului judecătoresc asupra activității administrative, instanțele de judecată competente și judecătorii competenți sunt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.

La fel, Completul de judecată reține că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială în materia acțiunilor în contencios administrativ, garantat de art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50 din același cod.

Or, după cum s-a reiterat supra, numai în situația când din motivul recuzării mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

La caz, o asemenea situație nu se atestă.

În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că cererea de strămutare este neîntemeiată și contrară art. 20 alin. (2) din Codul de procedură civilă, conform căruia, la înfăptuirea justiției în cauze civile, judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Andronache Orest cu privire la strămutarea cauzei, la o altă instanță de același grad.

În conformitate cu art. 198 alin. (3) și art. 230 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Andronachi Orest cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, în cauza de contencios administrativ depusă de Andronache Orest împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Colegiul disciplinar al notarilor, persoană terță notarul Sternioală Elena cu privire la anularea actului administrativ defavorabil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc